

A HTMT HÍREI

Tudománnyal a világ körül videó sorozat: Maliga Pál, növénygenetikus (New Jersey)

A Novák Tamás és Oláh Olívia munkája nyomán, a New York-i főkonzulátusunk kezdeményezésére készült videó sorozatot, a „Magyar Tudósok - USA” youtube csatornán tették közzé 2022-ben, és most további tudósportrékat készítettek. A következő videó: [...] A New Jerseyben élő Maliga Pál a Rutgers Egyetem Növénybiológiai Tanszékének professzora, a Kloroplasztisz Molekuláris Genetikai Laboratórium vezetője. Szakterülete a növényi molekuláris biológia, az agrobaktérium génmódosítása, valamint a fehérje termelés kloroplasztiszban. A kloroplasztisz genom, génebeszeti úton történő átalakítására szolgáló módszerek kifejlesztésében végzett úttörő munkát. Ennek a módszernek az alap kutatásban és biotechnológiában történő felhasználásáról ismert. A Rutgers egyetemen működő laborjában mesélt kutatásairól...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Videók: Külső tagok akadémiai székfoglaló előadásai

Az MTA 1825 youtube csatornájára felkerültek a külső tagok közelmúltbeli akadémiai székfoglaló előadásai: [...] Paizs Csaba akadémiai székfoglaló előadására 2023. március 21-én kedden került sor Biokatalizátorok a szerves kémiai szintézisben címmel. [...] Hargittai Eszter székfoglaló előadására 2023. március 7., került sor Az internet és a társadalmi egyenlőtlenségek címmel. [...] Csernicskó István előadására "Hogyan kreáljunk nyelveket? A nyelvpolitika mint a nemzetépítés és identitáskonstrukció eszköze" címmel 2023. március 13-án került sor. [...] Bíró A. Zoltán akadémiai székfoglaló előadására 2023. március 24-én pénteken került sor Lokális társadalom vidéki térségben címmel, az előadásról készült videó hamarosan elérhető lesz a csatornán...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

A Magyar Tudomány áprilisi száma

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának legfrissebb száma, amelynek tematikus összeállítása Az urológia múltja, jelene és jövője. Az aktuális szám vendégszerkesztője Romics Imre...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Párbeszéd a népcsoportok helyzetéről a parlamentben

Nyelv – nyelvmegőrzés – nyelvi kompetencia. Ez volt három fő témája annak a kerekasztalnak, amelyet március 28-án rendeztek meg a parlamentben. A tanácskozáson a parlamenti pártok és a népcsoportok képviselői foglaltak állást a kisebbségeket érintő aktuális kérdésekben. A dialógfórumot immár másodszerre hívta össze Wolfgang Sobotka (ÖVP), a parlament képviselőháza, a Nationalrat elnöke. [...] Az egyeztető fórumon két friss tanulmány is beszédtemát szolgáltatott. Az egyik a roma népcsoport társadalmi helyzetéről adott keresztmetszetet. [...] A másik tanulmányt a karintiai szlovén népcsoport anyanyelvi szokásairól készítették. Ez kimutatta, hogy a nyelvhasználat nem a használók „kiöregedése” miatt szorul vissza, hanem a nagyfokú elvándorlás miatt. [...] Somogyi Attila, a Magyar Népcsoporttanács elnöke, aki helyettesével, Király Andreával együtt vett részt a tanácskozáson, hozzászólásában rámutatott: a magyar népcsoport esetében a töredezett oktatási kínálat jelent nagy kihívást...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Forum4Burgenland: Többnyelvű oktatás

A héten, március 30-án tartották meg idén a Forum4Burgenland rendezvényét Eisenstadtban, ahol ezúttal a nyelvoktatás állt a középpontban az óvodától az érettségig. A platform 2019-ben jött létre a kismartoni Pedagógiai Főiskolán, amelynek a megalakulását a Burgenlandi Pedagógiai Főiskola, a Burgenlandi Oktatási Igazgatóság valamint a Burgenlandi Magyarok, Romák és Horvátok Népfőiskolái közösen kezdeményezték. A Kulturzentrum Eisenstadtban tartott idei konferencián a nyelvoktatás állt a középpontban az óvodától az érettségig. [...] A kétnyelvű oktatás bevált formája az „Immersion”, vagyis a cél a tanulók elmélyítése az egyik nyelvben – hangsúlyozta Somogyi Attila, a Magyar Népcsoporttanács elnöke is...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Folyamatosan olvadnak az osztrák gleccserek

Ausztria legnagyobb gleccsere, a Großglockner lábánál fekvő Pasterze a 2022-es meleg nyár után újabb erőteljes csökkenés előtt áll. A Karintia tartományban található Pasterze 14,7 millió köbméter jeget veszített tavaly az alsó szakaszán. Az ÖAV (Österreichischer Alpenverein) előrejelzése szerint az éghajlatváltozás 2075-re megfoszthatja a jégtől az Osztrák Alpokat...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Interkulturális média és könyvhét a bécsi Collegium Hungaricumban

A Bécsi Magyar Iskolaegyesület a bécsi Kancellária Hivatal támogatásának köszönhetően március 29-én interkulturális rendezvényt tartott a bécsi Collegium Hungaricumban. Magyar szervezetek és magyar nyelvű médiumok is bemutatkoztak a rendezvényen. [...] A rendezvény eredeti célja az volt, hogy a nem magyar kötődésű, német anyanyelvűeket közelebb hozza a magyar egyesületekhez...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Presbiterválasztás virágvasárnap

Havonta egyszer tart Bécsben a Magyar Evangélikus Gyülekezet Istentisztelet, aminek a soron következő időpontja április 2-a, virágvasárnap lesz. [...] Wagner Szilárd lelkész beszél a virágvasárnapi Istentiszteletről, a közgyűlésről és a presbiter választásról...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Johann Ladislaus Pyrker emléktábla avatás

Felavatták csütörtökön Bécsben azt az emléktáblát, amelyet Johann Ladislaus Pyrker – magyar-osztrák püspök emlékeztére állítottak fel. A főváros első kerületében annak a háznak a falára került fel a tábla, amelyben hosszú éveken át élt, és ahol elhunyt. [...] Johann Ladislaus Pyrker püspök kétnyelvűen nőtt fel, és mind Magyarországon, mind Ausztriában teljesített papi szolgálatot. Mindenütt iskolák, tanintézetek és karitatív intézmények alapítója és támogatójaként vállalt szerepet...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar kitüntetés a közösségi munkáért

Ausztriai magyar vezetők közösségért végzett munkáját ismerte el a közelmúltban Novák Katalin, Magyarország köztársasági elnöke. Hollós József, az Ausztriai Magyar Szervezetek Központi Szövetségének elnöke és Mentsik Szilvia, az Ausztriai Magyar Szervezetek Kerekasztalának elnöke egyaránt a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét veheti át...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Életbe lépett a magyar nyelvtudásra vonatkozó szabályzat

Idén, február közepén hitelesítette kézjegyével Darjo Felda szlovén oktatási miniszter a magyar nyelvtudásra vonatkozó szabályzatot, amely a kétnyelvű óvodákra és iskolákra vonatkozó magyar nyelvismeret követelményét pontosítja. A szabályzat gyakorlati alkalmazásának lehetőségéről szól a Muravidéki Magyar Rádió Trepjáró műsorának összeállítása...” Forrás: Rtv.slo: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Pélmonostoron is bemutatták A Pál utcai fiúk-vándorkiállítást

A Pál utcai fiúk történetét megidéző interaktív kiállítás március 14. és 31. között látható a Pélmonostori Városi Könyvtár keretében működő Horvátországi Magyarok Központi Könyvtárában (HMKK). A tárlatról Rabbi Zsoltival, az intézmény vezetőjével beszélgettünk. [...] A kiállítás 11 tablót és installációkat is tartalmaz, melyek a szerzőről, Molnár Ferencről, a regény születéséről, helyszíneiről, a szereplőkről és természetesen magáról a regényről szólnak...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

A kárpátaljai magyar oktatás helyzetéről tárgyalt Beregszászban Magyar Levente államtitkár

Ukrajnába látogatott április 2-án Magyar Levente, Magyarország Külgazdasági és Külügyminisztériumának parlamenti államtitkára. A miniszterhelyettes a munkalátogatást Beregszászban kezdte, ahol a Kossuth Lajos Líceumban folytatott megbeszélést a megye és a Beregszászi kistérség vezetőivel a magyar nyelvű oktatás helyzetéről. [...] A megbeszélés keretében Marianna Maruszinec, a

megyei adminisztráció oktatási osztályának vezetője ismertette Az oktatási intézményvezető kommunikációs kompetenciája című program részleteit, amely a magyar és román tannyelvű osztályokban oktató pedagógusokat segíti a tantervi követelményekhez való hatékonyabb alkalmazkodásban. Céljuk, hogy az igazgatók kifejezőbben és tisztábban beszéljék az államnyelvet...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Társadalomtudományt mindenkinek!

Nemrég került megrendezésre a Momentum Doctorandus hagyományos programja – a budapesti Doctorandus-est. A rendezvény során a Terítéken a tudomány – Társadalomtudományt mindenkinek! c. legújabb kötetük bemutatójára került sor az MTA Domus Café keretein belül az MTA Domus 'Collegium Hungaricum'-ban. [...] A kötet szerzői ezúttal is olyan tudományos igényességű tanulmányokat közölnek, amelyek bemutatják kutatási területüket, mindemellett pedig inspirációval is szolgálnak a fiatalabb, egyetemi tanulmányaikat jelenleg folytató leendő kutatók, valamint doktoranduszok számára...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Ismét megrendezték a korláthelmeci egyházmegyei szabadtéri keresztutat

Három év szünet után ismét lehetővé vált a korláthelmeci szabadtéri keresztút megrendezése, melyet a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye 2003 óta szervez minden év virágvasárnapján. A nagyhét kezdetén több száz hívő gyűlt össze, ahonnan 15 stáción át haladtak a hegyoldalra a temetőig...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

A minisztérium arra biztatja a kisebbségeket, hogy gyermekeiket anyanyelvükön taníttassák

Az emberi és kisebbségi jogi minisztériuma az általános iskola első osztályaiba való beiratkozás április 1-jei megkezdése alkalmából arra emlékeztetett, hogy a nemzeti kisebbségekhez tartozóknak joguk van gyermekeiket olyan osztályokba iratni, ahol az oktatás anyanyelvükön zajlik. Mint a minisztériumi közlemény kiemeli, az anyanyelven történő oktatás fontos erőforrást jelent a kisebbségek nemzeti identitásának megőrzéséhez és fejlesztéséhez. [...] Szerbiában jelenleg mintegy 60 ezer gyermek tanul a kisebbségi nyelvek valamelyikén az oktatás különböző szintjein, zárja közleményét a minisztérium...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Több pénz a köztársaságtól az MNT-nek

A kisebbségi jogokért is felelős minisztérium március 27-én értesítette ugyanis az MNT-t, hogy növelte a kisebbségi nemzeti tanácsoknak járó támogatását, így a Magyar Nemzeti Tanács részére 69 millió 543 ezer dinárt hagytak jóvá, ami mintegy 10 millió dinárral több az eddigi támogatásnál. [...] Hat év után először növekedett a köztársasági költségvetésből odaítélt összeg mintegy 16 százalékkal, emelte ki hozzászólásában Fremond Árpád, az MNT elnöke...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Megtartották a 30. Sziveri János Emlénapot

A muzslai Sziveri János Művészeti Színpad szervezésében tartották meg szombaton a 30. Sziveri János Emlénapot. [...] A megemlékezés után irodalmi estet tartottak, amely során Kovács Jolánka beszélgetett a vendégekkel, Zalán Tiborral, továbbá Balázs F. Attila íróval, költővel, műfordítóval és Huzella Péterrel, aki néhány megzenésített verssel gazdagította az estet...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Zentagunaras

Zentagunaras, ez a Topolya községhez tartozó település, ahogyan a nevéből is következtethetünk, a Zentára vezető út mellett található. [...] Fekecs József jelenleg a helyi közösség tanácselnöke, egyébként maga is földművelő. Korábban, közel két évtizeden keresztül, a helyi Gazdakör elnöke volt. A mezőgazdaság területén itt zajló folyamatoknak tehát nem csupán egy metszetét, hanem a folyamatokat is ismeri. Elmondása szerint hét nagyobb szarvasmarhafarm működik...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Négy vajdasági magyarnak adták át a magyar köztársasági elnök által adományozott kitüntetést

A Magyarország Szabadkai Főkonzulátusa szervezte alkalmi rendezvényen Varjú Márta, a Magyar Szó főszerkesztője átvette a nemzeti ünnepünk alkalmából számára adományozott Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat állami kitüntetést. Juhász Gábor népzeneész és újságíró, valamint Kónya-Kovács Otília újságíró ugyancsak a Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést vehette át, míg Kiss János, a Szabadkai Magyar Rádió műsorvezetője a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

A drogfogyasztás jeleinek felismerésére képeznék ki a tanárokat

Minden megyében havonta 40 tanárt képeznék ki arra, hogy felismerjék, ha egy diák drogot fogyaszt, jelentette be a képviselőház tanügyi bizottságában szervezett vitán Kallós Zoltán tanügyi államtitkár. Erről a tanügyi-, az egészségügyi- és a belügyminisztérium együttműködési protokollt készít elő, hangzott el. [...] Aggasztó példákat sorolt a beszélgetésen Ramona Dabija, az Országos Drogellenes Ügynökség (ANA) igazgatója. Mint mondta a drogokat rendszerint diákok terjesztik az iskolákban. Ráadásul a fiatalok nem csak drogokat fogyasztanak, hanem gyógyszereket is, a sürgősségre kerülő esetek 23 százaléka valamilyen orvosságot fogyaszt nem megfelelő módon, és ezek olyan szerek, amelyek bármelyik házban megtalálhatóak, részletezte...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Lépeshátrányban van a hazai számítógépezés-oktatás, „hiánycikk” a szakképzett pedagógus

Egy friss felmérés szerint bár a romániai társadalom egyre inkább a kutyuk rabjává válik, hiába a digitális eszközökkel töltött rengetek idő, a fiatalok digitális kompetenciái nem javulnak jelentősen. Erdélyi középiskolai informatikanárokat faggattunk arról, hogy nekik mik a személyes tapasztalataik a téma kapcsán. Minden újat szeretnek kipróbálni, a nyitottsággal nincs baj” – tette hozzá. Az informatikai tantárgyak kapcsán a pedagógus úgy vélekedett, hogy a romániai oktatás mindig lépeshátrányban van...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Dan Tanasă további győzelme: Újabb ügyben marasztalta el a Bukaresti Ítéltábla Csíkszereda önkormányzatát

A szélsőségesen nacionalista Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) parlamenti képviselője, Dan Tanasă által vezetett Egyesület (ADEC) javára döntött hétfőn a Bukaresti Ítéltábla abban a perben, amelyet Tanasă még 2020-ban kezdeményezett az Országos Diszkriminációellenes Tanács és Csíkszereda önkormányzata ellen. Az AUR-os képviselő azt tette szóvá, hogy a csíkszeredai városházi újság akkor négy oldalon román, nyolc oldalon pedig magyar nyelven jelent meg, továbbá az újságot kizárólag magyar anyanyelvű munkatársak készítették, ezzel pedig szerinte a helyi önkormányzat etnikai alapon diszkriminálta a helyi román közösséget. A bíróság továbbá 4000 lejes bírságra ítélte a csíkszeredai polgármesteri hivatalt. [...] A Maszol kérésére Csíkszereda Polgármesteri Hivatala állásfoglalásban reagált az ítéletre. A korábbi számokban ahhoz ragaszkodtunk, hogy a közérdekű szövegek mindkét kiadványban megjelenjenek, de az egyes magyar vonatkozású események anyagait (március 15., október 23. stb.) csak a magyar változatban közöltük...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

AeroExpress: Közelebb hozták Budapestet

Hatalmas társadalmi elvárásnak tett eleget a magyar érdekeltségű regionális légitársaság, amikor tavaly szeptemberben beindította a Kolozsvárt Budapesttel összekötő repülőjáratát. [...] Múlt év őszén harminc férőhelyes kis gépei felszálltak Erdély fővárosából és 50 perc alatt Budapestre szállították az utasokat. Az elmúlt időszak tapasztalatairól, a legforgalmasabb napokról, a légitársaság utasainak robotképéről, valamint a jövőbeli tervekről, a Kárpát-medencei magyar városok összekötéséről Somogyi-Tóth Dánielt, az AeroExpress légitársaság alapítóját kérdeztük. [...] Erőteljes és folyamatosan növekvő igényt tapasztalunk. [...] Debrecen, valamint a Balaton összekapcsolását szintén rendkívül hasznos misszióknak látjuk...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Sepsiszentgyörgy a tudomány térképén

Az egyik legrangosabb tudományos folyóirat, a Nature március 16-i számának címlapján beharangozott cikk szerzői között a sepsiszentgyörgyi Pro Vitam Alapítvány kutatócsoportjának egyik tagja is szerepel, a Nagyszebenből átigazolt Valentin Paul Nicu révén Sepsiszentgyörgy neve először jelenik meg az említett tudományos magazinban. [...] A kutatási projekt [...] itt folytatta a számítógépes modellezését egy jelenségnek, amellyel egy nanoszintű anyagkutatáshoz járult hozzá. Az amerikai és olaszországi kutatókból álló csoport tagjaként a Sepsiszentgyörgyön kutató kémikus a vizsgálat tárgyát képező, alakváltó anyaggal kapcsolatos egyik kísérleti eredményt magyarázta meg számítógépes szimulációval – mondta el Fejér Szilárd. Alaputatásról van szó, de már előrevetíthető a vizsgált anyag felhasználása, például speciális radarokban – tette hozzá...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: A Bethlen-kollégiumban méltatták Barabás Miklóst, a nemzet festőjét

Barabás Miklósról emlékeztek egykori iskolájában, a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumban, ahol péntek délelőtt János Mihály tartott előadást a neves festőművészről. János Mihály Magyar Arany Érdemkereszttel kitüntetett művészettörténész, a Székely Nemzeti Múzeum nyugalmazott muzeológusa Barabás Miklós, a nemzet festője. Képek a festő és a modelljeinek életéből címmel tartott érdekesítő vetített képes előadást. A meghívottat és az egybegyűlteket Kerekes Erika igazgató-helyettes köszöntötte. [...] János Mihály előadásának egyik kiemelt témája volt egy, a kollégiumban rejtőzködő, kevésbé ismert értéknek a köztudatba való beemelése...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: 17. századi várostörténeti tárlat tekinthető meg Marosvásárhelyen

Izgalmas, hiánypótló várostörténeti kiállítás mutatja be a Maros Megyei Múzeumban Marosvásárhely 17. századi múltját. A kulcsos város című, állandó várostörténeti tárlat a múzeum történeti és régészeti részlegén, a várban várja a látogatókat, és mintegy 120 négyzetméteren, tematikus modulokban mutatja be a 17. századi marosvásárhelyiek életét az igazságszolgáltatástól a gasztronómiai szokásokig. Sárándi Tamás történészt, kurátort, az intézmény muzeológusát arról kérdeztük, hogy milyen szempontok szerint szándékoztak bemutatni a város múltját. [...] Azért döntöttünk Győrfi Zalánal, a másik kurátorral együtt a 17. század bemutatása mellett, mert egyrészt ez a városnak a legrégebbi korszaka, ami jól dokumentálva van. A korszakra vonatkozóan két krónika is fellelhető, ami elmeséli az akkor történeteket. [...] Mint mondta, ez a fejlődés vezet el oda, hogy a 19. században már azt mondják, hogy Marosvásárhely a Székelyföld fővárosa, mert a legnagyobb, a legfejlettebb...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Préda Barna, zalánpataki helytörténész

Préda Barna az erdővidéki Zalánpatakon született, és[...] bő egy évtizede azon dolgozik, hogy a sajátos helyi értékek megmaradjanak, mi több, minél szélesebb körben ismertté váljanak. Ennek érdekében fáradtságot nem ismerve dolgozik, munkájának eredménye pedig három könyv, de nevéhez fűződik a helyi falumúzeum felújítása és a saját maga által gyűjtött tárgyakkal való berendezése. Hiszi és vallja, hogy szülőföldje értékeit nem szabad veszendőbe hagyni. Vele beszélgettünk múlttól és jövőről, kihívásokról és lehetőségekről. [...] 2016-ban érett oda a dolog, hogy megjelent az első könyvem, Zalánpaták monográfiája Az én falum, Zalánpaták címmel. Ez egy szubjektív falumonográfia, 160 oldalas. Amikor a monográfia ősbemutatója volt Zalánpatakon, aznap nyitottam meg egy másik családi házamban Zalánpaták falumúzeumát...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Népszámlálás 2021: A nyugdíjasok körében is csökken a hívők száma

A 2021-es népszámlálás kibővített eredményei alapján 10 év alatt a társadalom nem vallásos tagjainak a száma is természetes módon emelkedni kezdett a nyugdíjas korú lakosság körében. Ugyanakkor jelentős a gyarapodás a nem vallásos gyermekeknek, - fiataloknak, valamint -produktív korú polgároknak a körében is. [...] A szlovákiai társadalom szekularizációja (elkülönülése az egyháztól) már elkezdődött, bár a más országokkal történő összehasonlítás tükrében ez lassúnak tűnhet, nagyon szembeötlő az aktuális oszlopdiaagram és a 2011-es diagram közötti eltérés...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Büntetést kaptak a szennyezett Sajó megtisztításáért harcoló magyar politikai aktivisták

Pénzbüntetést kaptak a Sajó szennyezése ellen harcoló aktivisták. Erről számoltak be a Szövetség párt képviselői Pelsőcön a Sajó hídján tartott sajtótájékoztatón. Orosz Örs hangsúlyozta, hogy a hatalom az elmúlt egy év során sem tudta megoldani a szennyezett Sajó kérdését, a felelősök máig nincsenek megnevezve, azonban arra volt energiájuk, hogy a folyó megtisztításáért harcoló három civil aktivistára büntetést szabjanak ki...” Forrás:Ma7.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Agócs Gergely, néprajzkutató

A nép megszűnt létezni, ezért a népzene is lassan a már rég meghalt nagy zeneszerzők lezárt életművéhez lehet hasonlítani, mondja Agócs Gergely néprajzkutató, a Hagyományok Háza tudományos munkatársa, egyetemi oktató, népzeneész, a Fölszállott a páva tehetségkutató szakmai vezetője. [...] Pár napja érkezett haza Üzbegisztánból egy gyűjtésről. Ez a mostani terepmunka, amelyet Somfai Kara Dávid turkológus kollégámmal közösen a nyugat-üzbegisztáni karakalpakok között végeztünk, egy nagyobb kutatási program részét képezi. Kodály Zoltán vetette fel 1937-ben, hogy a magyar népzenenek van keleti rokonsága, és a népzene keresztlül vannak rokon népeink, és már akkor világhosszá vált, hogy ez a népzenei rokonság nem a finnugor, hanem inkább a türk népek irányában rajzolódik ki. [...] A keleti társadalmakban sokkal fontosabb a rokonság, mint nálunk. A főiskolai hallgatóim közül sokan már az unokatestvéreiket sem ismerik. Ennyire szétesőben van a magyar társadalom...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés a roma diákokról: Nem a szegregáció a fő ellenség, hanem az ignorancia

A Napunk szerdai, füleki vitaestjén erről az elfeledett és keveset taglalt perspektíváról beszélgetett Kotlár Ildikó, a füleki Mocsáry Lajos Alapiskola igazgatónője, Ravasz Ábel korábbi romaügyi kormánybiztos, és Molnár Tóth Zsuzsanna református cigánymissziós asszisztens. [...] A magyarok romák a szlovákiai magyarság jelentős részét teszik ki, a szlovákiai magyar oktatásügy nem homogén, úgy maga a cigányság sem az. [...] Az iskola sokszor nem képes foglalkozni a gyermekek szociokulturális hátterével. [...] „Párhuzamos világok vannak, a követelményrendszer azonban ugyanaz a gyerekek számára. A majomnak és a hálnak is fára kellene másznia. Ezt generációk nem tudják megugrani...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Rendhagyó történelemóra a zselízi Magyar Házban

Zselíz városának szervezésében március 31-én a helyi Magyar Házban egy rendhagyó történelemórát tartottak. A csatai Romane Jile polgári társulás képviselőjében id. Babindák István és Babindák Ernő a cigány történelem fontosabb állomásairól érkezett, részletezve a roma holokauszt történetét. [...] Nagyon nehéz, szinte lehetetlen beleszűrni egy nép történetét egy egyórás előadásba. Sokkal szerencsésebb lenne egy előadássorozat, amely 12-15 alkalommal, mindig más-más témát érintve ismertetné a cigányság történelmét, kultúráját. Ha már nincsen magyar nyelvű tankönyv a cigányságról, szakkör formájában cigány népismereti órákat lehetne tartani, – fogalmazta meg a csatai székhelyű Romane Jile polgári társulás elnöke, id. Babindák István...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Kassán is bemutatták Simon Attila Az átmenet bizonytalansága című könyvét

Március 29-én tartotta Simon Attila docens, az MTA külső tagja, a Fórum Intézet igazgatója könyvbemutatóját a kassai Márai Emlékszobában a Csemadok rendezvényeként. A kötet címe: Az átmenet bizonytalansága – az 1918/1919-es impériumváltás Pozsonytól Kassáig. Beszélgetőtársa Czáboczy Szabolcs fiatal történész volt. [...] A cseheknek azért volt szükségük a Felvidékre, mert ki akartak kerülni a német „ölelésből”. Félő volt, hogy a nagy német nemzet lenyeli őket. A Felvidék híd volt a számukra. A propagandájuk hirdette, miszerint a szlovákokkal egy nemzetet alkotnak, pedig tudták, hogy ez nem igaz. [...] A kassai szlovákság is ambivalensen fogadta az új helyzetet. A katolikusok szembesültek az ateista cseh legionáriusokkal, akik leverik a Szűz Mária-szobrokat. Számukra viszont ez a gyűlölt Habsburgokat jelképezte. [...] Turbulens időszak volt ez. Jött a Tanácsköztársaság. Csehszlovákia rátámadt Magyarországra...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Közösségépítés az irodalmon keresztül

Magyarországon elhatározta néhány fiatal, hogy olyan ifjúsági tréningekkel és oktatással szeretne foglalkozni, amelyek elsődleges célja a közösségszervezés; olyan helyi és nemzetközi közösségek kiépítése, amelyek aztán különböző alkotásokat hoznak létre. Így alakult meg a Kontroll V Egyesület, amely azóta több projektet is megvalósított. Ezek egyike a Lines from Visegrád projekt, a kísérlet sikereként született meg az az ötnyelvű versantológia Lines from Visegrád Antológia címmel, amelynek pozsonyi bemutatójára március 22-én került sor a Liszt Intézet és a József Attila Ifjúsági Klub együttműködésében. A kötetben tíz magyar (köztük két felvidéki), öt szlovák, hat cseh és hat lengyel költő versét adták ki a négy visegrádi ország nyelvén, valamint angolul, amelyet a szerzők közvetítő nyelvként használtak. A Liszt Intézetben megvalósult est során Bódi Péter és Szlovik Péter koordinátorok beszéltek a projekt háttéréről, a kötet keletkezéséről...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Kisebbségi Színházi Fesztivál Komáromban

A március 26-tól március 31-ig tartó fesztivál során nyolc társulat mutatkozott be a nagyérdeműnek- az otthon adó Komáromi Jókai Színház mellett az Ifjú Szívek Táncszínház, a Duchnovič Színház, Eperjes, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház - Tompa Miklós Társulata, a Szívhangok Társulat, a Kassai Thália Színház, valamint a Szabadkai Népszínház magyar társulata...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Újra megvalósult a Hajnalcsillag pedagógusok számára szervezett képzési program

Április első hétvégéjén zajlott a Hajnalcsillag képzési program. Ezúttal két helyszínen, Komáromban és Rozsnyón több mint 100 pedagógus vett részt a képzésen. A rendezvény több változáson is átesett a tavaly őszi, első alkalomhoz képest. A résztvevő pedagógusok által tett javaslatok mentén rajzolta újra a Táncfórum – Magyar Néptáncosok Szakmai Egyesülete a képzés keretét. Még komplexebb paletta állt össze tudásanyag terén: népi játék és néptánc módszertani tréninget vezetett Balatoni Kata néptáncpedagógus, neveléstudományi kutató, az Így Tedd Rá programgazdája...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Utópia

Meglepően kevés kritikát találtam Michal Hvorecký 2022-ben magyarul, György Norbert fordításában megjelent utópiájáról a neten, a könyvismertetések többsége is leragadt a fülszöveg ismételtetésénél. Hiába kerestem, szlovákul sem nagyon találtam pár írást többet a regényről. [...] Kétségtelen, hogy az író darázs-fészekbe nyúlt különös szempontú Tahiti utópiájával, többhetes kutatómunka kellene, hogy az alapos kritikus kibogozza, mi a valóság, mi a kitaláció a regényben [...] az utópia, a párhuzamos-alternatív történelem, a kifordított történelem és a ma szemléletének tükrében. [...] 1923-ban kezdünk, mindössze egy éve települtek ki a szlovákok a Felvidékről...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Csehszlovákia első nógrádi Világi Oszkárja, Hulita Vilmos

Sikeres szlovákiai magyar üzletember, az egyik legjobb itthoni fociklub mecénása, remekül szót ért nemcsak a hazai, hanem a magyarországi politikai vezetéssel is - az üzletembert Hulita Vilmosnak hívták, és nagy szerepe volt a két világháború közötti Fülek iparosodásában és városiasodásában. Hulita Vilmos 1878-ban született a bánsági Karánsebesen. 1915-ben került Fülekre a zománcgyárba, és két év alatt az igazgatói székhelyig küzdte fel magát. A füleki zománcgyárat ebben az időben a felszámolás fenyegette, Hulita rendkívüli üzleti érzéke azonban nemcsak megmentette ettől, hanem az igazgatóságának 27 éve alatt először Csehszlovákia, majd Magyarország egyik legjelentősebb üzemévé tette. [...] Agócs Attila róla szóló tanulmányának címe is ezt domborítja ki: Hulita Vilmos, a füleki gyár változó életlehetőségeihez alkalmazkodni tudó igazgatója...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Történeteket mesél a lakszakállasi zsidó temető

A Klapka György Helytörténeti Társaság, élükön Nagy H. Tamással, öt évvel ezelőtt vágott bele a Lakszakállason élt zsidó közösség temetőjének helyreállításába. Elképesztő történetek és sorsok kerültek napvilágra, amelyek a társaság áldozatos munkája nélkül nagy valószínűséggel a feledés homályába veszttek volna...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)